

**GU UA'NA'N GU PAABLO NAT TU
JA UA'ÑXI GUI' NAM TI JHGI'Ñ
BUIÑOR GUCH XOIKAM NAM**

EEPESO OI'DHA'

Na ba ja ñio'kdha' gu Paablo

1 ¹ Aañ jir Paablo, jir nobii'ñ iñ guch Xoi'kam, nat gu' gu Dios pui' ja'k jix aagak pu chu'm ki'n jiñ dhai. Aañ mu tu jam ua'ñxi'ñ bhaan dhi'ni u'uan aapi'm na pim mi' oi'dha' Eepeso na pim buiñor ti jüigi'ñ guch Xoi'kam, na pim gu' aapi'm Dios bar ja'tkam tugi'ñ. ² Ba' gu Dios jich Gi'kora' gio gu Ge'kam jich Xoi'kam pix xi jam joi'mdat jam a'm ti niidhidha' am na pim ba' gammijix bhai'm taatit tu oi'ñka'.

Na pui' ba ti'ya' gu Paablo nach dai gu Dios taxchaabgi'ñdha'

³ Taxchaabgi'ñdha' ich gu Dios gui' nar Gi'korga'n gu Ge'kam jich Xoi'kam, nat gu' guch Xoi'kam bach ua'p jix dhaam dir gui' na tu' ki'n jix bhai' ba tuch jimda'ch i'ii'mda' ir bhaan, nach gu' buiñor ba ti jüigi'ñ. ⁴ Gu Dios pu bijik dir jich a'm ti tii nach jir ja'tkam tugi'ñ ka' bhaankam guch Xoi'kam, pux io'm bijik dir nat ba' moo bap duu dhi oi'ñga'n. Jich a'm pu ti tii nach pu'ni gatuuk cham tu' buiñor kax u'ua'tulhdhix ka'. Joidham xich joi'gilh gu' gu Dios ge'kam ki'n, ⁵ pui' kut ba' bha joot guch Xoi'kam na ba' dhi' bhaankam maamra'n jich ilhdha', pu bijik dir pui' ja'k pum aa gu Dios na tu duña'. ⁶ Pu kai'ñkam pui' ja'k duu gu Dios nach ba' aach pu'ni dhi' bhaan taxchaabgidhat ba ge'kamtu'nda' gammiji nat ge'kam ki'n xich joi'mdak jich a'm ba ti tii, gam nat jix bhai' ba duu nat bhai' bach joochxi gu Maraa'n na ba' ya'ch palhbuidha'. ⁷ Ge'kam ki'n xich joi'mdak pui' tu duu gu Dios na dai pix gu i'ra'n gu Maraa'n nat jaax, dhi' ki'n pu bach uañ guch ua'tulhdhara', ba' cham tu' mu ja'k ka jiim ich nach pai' gammiji mi' pup jich chulhiidha' git. ⁸ Dhi' bhaan jix maat ich ip nat gu Dios xich joi'mdak jich a'm ti tii nat jich chajaan gu matda' nach ba' ki'n jix maatit kaaya' gu ñio'ki'ñ na jax jir jum duukam. ⁹ Jix maatit ba kai chich ba' xib nat jax ja'k jum aa bijik na tu duña' pu'ni gatuuk, bak na pu'ni bha jimda' guch Xoi'kam na ba' dhi' bhaankam ya' pu tu duña' na jax jix aa'. ¹⁰ Ba' jano' na pai' dhuuk biix pui' tum duña' nat jax ja'k tu dai diilh gu Dios na tu duña', biix maap tu jumpadai na j'k tu'x chu jai'ch jix dhaam gio ya' dhi oi'ñga'n pu ja tiida' nar ja ge'kam tuk guch Xoi'kam.

¹¹ Ba' gu Dios bhaankam guch Xoi'kam xich joi'mdak jich a'm pu ti tiix io'm bijik nach pu'ni gatuuk jir ja'tkam tugi'ñ ka'. Gu' ba' nach pai' bar ja'tkam tugi'ñ ka', dai na ba tuch makia' nat tu' pu tu dai bijik na tuch

makia'. Pu tu duñia' gu' gu Dios jax ña ilhdhai pu ti'ya'. ¹² Gu Dios pix diilh pui'x aa na aach nach jir Israel kam ja'tkam biipi' soi'ch ilhdhai buiñor ti jii'ndha' guch Xoi'kam nach ba' mi' dhir dai gui' ba ge'kamtu'nda', nach gu' pu'ni bax mat ka' na dai gui' bixchu'x bhaai' na pu tu duñia' na jax ilhii'ndha'. ¹³ Mi' dhir ba' aapi'm na pim cham jir Israel kam ja'tkam jup ba ti jii'ñ buiñor guch Xoi'kam soi'm ilhdhak, na pimit gu'p ti jii'ñ pui' na jax jum kai'ch gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ. Ti jii'ñ japimit na dhi'r silhkam pui' na jax jum kai'ch, guch Xoi'kam pix ba'p tu duu na pim ba' xib jai'p bar ja'tkam tugi'ñ gu Dios. Ba' gu Dios jup jam tajaan' gux Dhuudu' kam jix Uañ li'mda' nat diilh pui' pu tii bijik nach chajaan'dha' aach nach ji'k bar ja'tkam tugi'ñ ka'. ¹⁴ Ba' dhix Dhuudu' kam jix Uañ li'mda' nat bach chajaan' gu Dios, dhi' bhaan jix maati' na ka tuch makia' ip gui' na tu' ka bi'iix na tuch makia', dai pix no't biix mi' bach chuttu na pai'x aa' gui' diilh aach nach ji'k jir ja'tkam tugi'ñ ka'. Dhi' bhaan jach ba' gammiji ge'kamtu'nda' dai gu Dios, na gu' dai gui'r Ge'kam.

Na pui' ba ja tiida' gu Paablo na tu daan buiñor gu Dios ja a'mkam

¹⁵ Pui' ti kai ñich na pim sap aapi'm tu' silhkam buiñor ti jii'gi'ñ gu Ge'kam jich Xoi'kam, jix ja joi'gi'n japim sap ba' biix gui' nam jir ja'tkam tugi'ñ gu Dios. ¹⁶ Ba' dhi' bhaan gammiji ba jam ti'ñcho' iñ nañ pai' dhuuk ba ji chu dañia' buiñor gu Dios, xi taxchaabgi'ndha' iñ ba' na gui' jam palhbui'ñchu' na pim buiñor ti jii'gi'ñ guch Xoi'kam. ¹⁷ Gio pui' soi'p titdatu' iñ gu Dios, dhi' nar Gi'korga'n gu Ge'kam jich Xoi'kam, na jam tajaan'dha' gux Dhuudu' kam jix Uañ li'mda' na ba' dhi'x bhai' jam aa'ndha' na jax pik ja'k jir tu'm kam diilh gu Dios, na gu'r matda' gux Dhuudu' kam jix Uañ li'mda'. ¹⁸ Pui' ja'k soi'p titda iñ gu Dios na gui' pix jam mattuda' na pim ba' machia' nach tu' niira na gatuuk jup tuch makia' diilh gu Dios, gio na pim ba' machia' na cham tu' ja'p pix pui'm kai'ch na guch Xoi'kam mi' dhir baabu' gu jaroi' bhaan dir gu boi na mu ja'k bhiix na pai' gammiji mi' pup jum tulhii'ndha', dhi' mi' dhir ja boosgaim gu' gu Dios gui' nam ji'k jir ja'tkam tugi'ñ ka'. ¹⁹ Pui' ja'k soi'p titdatu' iñ gu Dios na jam mattuda' ip na pim jix bhai' machia' nax io'm bixchu'x bhaai' na pu tu duñia' diilh, na gu' dhi' ba' bixchu' pix ki'n jich palhbui'ñ aach nach ji'k buiñor ti jii'gi'ñ guch Xoi'kam. Bixchu' pix jix bhaai' gu' na pu tu duñia' gu Dios cham aagix kam. Dhi' pix ki'n pui' tu duu ²⁰ jano' nat dua'ndhak giop buusai' guch Xoi'kam mu dir koi'nga'n tir nat ba' mi' dhir ki'n dir xi chia na daibu' bhammix dhaam na pai' daa diilh gu Dios, bhai' na pai' dhir jir Ge'kam. ²¹ Gio dhi' ki'n pix na jax chu'm ki'n bixchu'x bhaai' na pu tu duñia' diilh gu Dios, dhi' pix tajaan' guch Xoi'kam na ba' ja daam bap tui'ka' gui' nam i'ii'mda' bhaan jix chu jai'ch, nam pui' tii bixchu'x bhaai' ip nam pu tu duñia' nam jax ilhii'ndha', sia biix na ji'k tu' ya'x chu jai'ch dhi oi'nga'n bhaan giox

dhaam. ²² Biix na ji'k tu'x chu jai'ch, bitaa'n ji chu bii mit buiñor guch Xoi'kam, ba' cham tu'r jupaabkamu'n am. Gu Dios pix diihl jup dai guch Xoi'kam nar Gø'kam ka' biix jich bui nach ji'k buiñor ti jiiigi'ndha', ja'p ji buusan na dhi' ba'r jich mo'. ²³ Aach ba' ya' dir mu ja'k ja'p jup ji buusan nach jir tukga'n, nach gu' buiñor ti jiiigi'n. Biix nach ji'k buiñor ti jiiigi'n, gui' bhaan jix o'jo' ich. Sia biix na ji'k tu'x chu jai'ch, bhaan jup tu tu'ii' guch Xoi'kam sia pik nar jax ka' git.

Na pui' ba ti'ya' gu Paablo nat gu Dios xich joi'mdak jich palhbui

2 ¹ Biipi' dir na pim chakui buiñor ti jii'ndhat guch Xoi'kam, ja'p tui'kat japim panaas na pim ko'iix kat buiñor gu Dios, na pim gu'x buam tu buada' na tu'r ua'tulhdhara'. ² Mi' pui' tu daa'nchugit japim nam jax jix buam tu jimda' gu ja'tkam nam ya' dhi oi'nga'n dai bhaan titii'ndho, jix jiiigi'ndhat japim na jax jam jurtu'nka' gui' na ii'mda' bhaan jix jai'ch na bixchu'x bhaai' na pu tu duñia', dhi' na jai' i'ii'mda' pui' ja daam jup tu'ii' nam pui' cham jup jir kikii'. Dhi' ba' mik ja'k ja bhiichdhatgida' gu ja'tkam na diihl jax ilhii'n gui' nam ji'k cham mi' pui' jiiimda' na jax jix aa' gu Dios. ³ Aach sia pui' ja'k jup tu jimdat nach pui' chakui buiñor jup ti jii'ndhat guch Xoi'kam, mi' pui' tu duñiidha' ich jax no' tu tatda'ch chutku' bhaan, piam jax nach jich aa'nda', xich jiiigi'ndha' ich panaas aach diihl nach jix buam jum duukam jup jix chu duñiik ka' na tu'r ua'tulhdhara'. Gu' ba' dhi' nach tu' bhaan jich ua'tulhi'ndha', cham tu'ch joi'mdaich chulhiiñchuda' git gu Dios no'ch pui mi' pui' tu daa'nchu'nda' git, ja'xbui' pui'p jich chulhiiñchuda' git na jax ja tulhiiñchuda' gui' nam cham mi' pui' jimia' na jax jix aa'. ⁴ Gu' ji na gu' joidham jir jix chu joi'gi'n gu Dios, gø'kam ki'n xich joi'mdak jich chii ba' aach. ⁵ Tii' nat jich dhudua'ndhak jich baapmi' jano' nat pai' dhuuk dua'ndhak giop bamii' guch Xoi'kam mi' dhir koi'nga'n tir, sia kuch gu' ko'iix kat ki'n guch u'ua'tulhdhara' nach jix buam tu buada'. Ba' xib cham tu' mu ja'k ka jiiim ich nach pai' gammiji mi' pup jich chulhiiñdha' git, sia ku gu' mi' ja'k jum aagit tii nach bhiya' git na chich gø' bach ua'tulhdhak. ⁶ Jano' nat pai' dhuuk gu Dios dua'ndhak giop bamii' guch Xoi'kam mu dir koi'nga'n tir, ja'p ji buus nat aach jano' maap jich dhudua'ndhak biima'n jich baapmi' nach ka ko'iix kat. Mi' dhir ba' maa'n kap jich bi' diihl gu Dios jix dhaam nach pai' aaya' gatuuk, nach mia'n bap tui'ka' buiñor. ⁷ Ba' pu kai'nkam pui' ja'k duu na ba' dhi' bhaan jup jix maati' ka' nax io'm xich joi'mdaix bhai'ch dhuñia' ip gatuuk, na gammijix io'm pu ba xich joi'gi'nda', cham tu' dai xib. Ja'xbui'p xich joi'gi'nda' nat ji'x pu ba xich joi'gilh xib bhaankam guch Xoi'kam. ⁸ Ba' na pimit ti jii'n aapi'm nat gu Dios tu' silhkam ba xich joi'gilh, dhi' bhaan cham tu' mu ja'k ka jiiim japim bhaan gu boi na mu ja'k bhiix na pim pai' gammiji git mi' pup jum tulhiiñdha'. Cham tu' pimit tu' bhaan tu juanak ma'iich dhi', gu' ja'pji pui' pix nat xi jam

joi'mdak ja'p ja'k jam tuttu gu Dios. ⁹ Ba' cha'pim tu' ka'm jup bam ilhii'ndha' na pim cham tu' mu ja'k ka jiiim na pim pai' gammiji git mi' pup jum tulhii'ndha', na pimit gu' cham tu' tu' bhaan tu juanak pu chu'm ma'iich. ¹⁰ Gio gu' aach jup jir dunii'n pix gu Dios, gui' pix pui'ch dhuu bhaankam guch Xoi'kam nach aach dai gux kii'p jum duukam bap tu duñiidha' ya' dir ja'p ja'k, cham tu' kia' gux buam jum duukam nar ua'tulhdhara'. Pu bijik pui' ja'k pu tii gu' gu Dios na tu duñia'.

**Na pui' ba ti'ya' gu Paablo nat guch Xoi'kam pix pui' tu duu nach
ba' biix maa'n ñi'ook bap duuka' nach ji'k buiñor ti jii'gi'ndha'**

¹¹ Aapi'm na pim ji'k cham jir Israel kam ja'tkam, gui' nam jir Israel kam ja'tkam jup jam tiiti' am: Gu ja'tkam cham jum matgilhdhadam. Ba' diilh gu Israel kam ja'tkam jup jum tiiti' am: Aach ja'tkam jich matgilhdhadam. Ba' dhi' nam pui' jam tiiti', ja'p kai'ñkam jup kai'chdha' am na pim aapi'm cham tu'r kikii' ja'tkam, pu cham jam a'm ti niidhim gu Dios. Diilh sap ba' ja a'm ti niidhim panaas nam jum matgilhi'n ja tutku' bhaan. ¹² Gu' pix ji na gu' maaxik aapi'm cham tu' buiñor jup ti jii'ndhat guch Xoi'kam, dilhkob jup tui'kat japim, cham tu' ja biim gu Israel kam ja'tkam. Ba' pui' cham tu' jam a'm jup bipio'dat gui' nat tu' ja iimchux pu bijik gu Dios gu Israel kam ja'tkam, nam jaroir' ja'tkam tugi'n. Cham tu' pim pui' ja'k tu jimdat nat jax ja'k maa'n ñi'ook jup duu gu Dios ja bui gu Israel kam ja'tkam, ja'p pix japim duduakat ya' dhi oi'nga'n bhaan. Pu cham buiñor ti jii'gi'ndha' pim gu Dios, pu cham mat ka' pim sia na pim pa ja'k jiiimda'. ¹³ Ba' sia ku pim mik jup tui'kat buiñor gu Dios, xib na pim maap bap tui'dhi' guch Xoi'kam na pim buiñor ba ti jii'gi'n, mia'n ba ai pimit, pu kai'ñkam jich a'mkam muu gu' guch Xoi'kam bhaan gu u'uux na gai biit. ¹⁴ Guch Xoi'kam pix pui'ch dhuu nach cham kach bhabhaakui'ndha'. Nat muu pix bhaan gu u'uux na gai biit, dhi' ki'n pui' ba tu duu nach mi' dhir maa'n ñi'ook bap duuka' jam bui aapi'm na pim cham jir Israel kam ja'tkam, gio aapi'm mu dir bha ja'k jich bui aach nach jir Israel kam ja'tkam. Panaas kut iar gu tu' na pui'ch dhuukat, ba' xib ja'p ji buusan nach maap bar jich oi'dhagim. ¹⁵ Guch Xoi'kam pix nat muu bhaan gu u'uux na gai biit nach ba' cham tu' pui' ja'k ka tu jim na jax tu daaxix na tu aagix, nach pu'ni tu' pix ja ilhii'ndha' gui' nam cham jir Israel kam ja'tkam, ja'p ji buus nat daam dir mim jaax gu i'ra'n na ba' cham ka maax ka' pui' na jax ja'k tu aagix kat. Ba' xib ja'p ji buusan na pu cham pai' ka maati' gu pui' ja'k aach jich bui, maap pix bar jich oi'dhagim ich xib, nach gu' maap buiñor bap tui'dhi' guch Xoi'kam. Diilh guch Xoi'kam pix pui'ch dhuu nach cham kach bhabhaakui'ndha'. ¹⁶ Daipu' nat muu pix guch Xoi'kam bhaan gu u'uux na gai biit, mi' jotmoda' cham kach bhabhaakui'n ich. Cham ka jam bhaamki'n ich aach ya' dir mu ja'k jam bui aapi'm na pim cham jir Israel kam ja'tkam, gio aapi'm mu dir bha ja'k pui' cham jup

kach bhaamki'ñ aach nach jir Israel kam ja'tkam. Maap jach pix jix bhai' ba kai'ch, nat gu' maa'n maa'nkam pix jup jich dhuu.

¹⁷ Guch Xoi'kam bhach bhiidhak gux bhai'm kai'chdham ñi'ook na bhaan tu a'ga nach jax ja'k cham kach bhabhaakui'ñdha', nach jax ja'k maa'n ñi'ook bap duuka', pui' na jax aapi'm na pim cham jir Israel kam ja'tkam na pim mik jup tu't buiñor gu Dios, gio aach nach jir Israel kam ja'tkam nach pu mia'n jup tu'ii' buiñor gui'. ¹⁸ Gio nat muu pix guch Xoi'kam bhaan gu u'uux na gai biit nach ba' maa'n ii'mda' pix bap duuk. Aapi'm na pim cham jir Israel kam ja'tkam jach jam bui maa'n ii'mda' bap duuk, gio aapi'm mu dir bha ja'k pui' maa'n ii'mda' pix bap duuk jich bui aach nach jir Israel kam ja'tkam. Ba' maa'n ii'mda'p duiñchugit jach amuub bap tu'ii' buiñor gu Dios jich Gi'kora'. Ba' pu'ñi nach jax maa'n ii'mda' bap duiñchu', maap biix jach buiñor aaya' gu Dios. ¹⁹ Ba' xib cham tu' pim kar jai' ja'tkam buiñor gu Dios, cham tu' pui' kam tiiti' pim na pim cham jir Israel kam ja'tkam, na pim gu' xib pui'p bar Israel kam ja'tkam, maap bar jum oi'dhagim japim gui' nam jir Israel kam ja'tkam. Gio jai'p bar ja'tkam tugi'ñ japim gu Dios, pui'p tu jam makia' ba' na jax tu ja makia' gui' nam pur Israel kam ja'tkam. ²⁰ Aapi'm na pim ji'k buiñor ba ti jii'gi'ñ guch Xoi'kam, ja'p ji buan japim na jax gu joodai na daam dir mui' ba bhi'ñbakchix ka' bhaan gu jai' joodai na bitaa'n jup darka'. Gu joodai na bitaa'n darka', dhi' pui' ji buan am na jax gui' nam ji'k jir noonbi'ñ guch Xoi'kam, piam gui' nam bhaankam tu a'ga gu Dios. Ba' diilh guch Xoi'kam ja'p ji buusan na dhi'r di' gu jodai na biix bhaan jum siisap dhi' dhi bhi'ñbak. ²¹ Ba' na pim saalh kaapakaim na pim buiñor ti jii'gi'ñ guch Xoi'kam, ja'p ji buusan na diilh guch Xoi'kam saalh tiimuim dhi' dhi bhi'ñbak, dai pix no' pim biix maa'n ñi'ook jup duiñchugit buiñor xip tui'dhi'. ²² Na gu' no' pim aapi'm biix buiñor xip tui'dhi' guch Xoi'kam, biix jir bhi'ñbaki'ñ ka' pim, mi' ba'r mi' ka' na pai'p tui'ka' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' bhaamkamu'n gu Dios.

Na ba tu aa'nda' gu Paablo nat tu' bhaan ti tii' gu Dios na bhaankam tu juana'

3 ¹ Aañ Paablo, pu kai'ñkam ya' kuup iñ nañ jir tujuandam tugi'ñ pix guch Xoi'kam, ku gu' mi' pui' tu duñiim iñ ji na jax ja'k jix bhai' tu jam jimia' aapi'm na pim cham jir Israel kam ja'tkam. ² Bax maat japim dho nat gu Dios pix pu chu'm ki'n jiñ dhai nañ pu'ñi jam aagi'ñdha' nat tu' bhaan xich joi'mdak jix bhai'ch dhuu, pui' nat jax pu tii' bijik na tu duña'. ³ Gu Dios diilh jiñ mattuda gu' nañ ba'x maatit ba kœœ nat jax ja'k tu dai pu bijik na cham jaroi' maatit kœœket. Dhi' ba'r di' na ñich jax ja'k mu tu jam ua'ñ ji'k daam biipi' dir. ⁴ Ba' no' pimit gu'x bhai' jiñkaidhak jix maatit kai dhi' na ñich jax mu tu jam ua'ñ, bax maat japim nañ jax ja'k jix maatit kœœ pui' nat jax ja'k tu daasak gu Dios nat jax pum aa bijik na cham jaroi' maatit. Guch Xoi'kam gu' na bhaan tu a'gat jup

kai'ch, pui' ba tu duu xib nat jax ja'k tu dai bijik. ⁵ Dhi' nat tu' jax ba duu xib gu Dios, nat bijik pui' ja'k pum aa na tu duña', dhi' pu cham tu' ja mattudak guch bopxi kat gui' nam bijik ya' tu duduakat. Ba' xib bhaankam gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' ba ja mattuda gu Dios gui' nam jir noonbi'ñ guch Xoi'kam nam bhaankam tu a'gat jix u'uañ ki'n ya' oipo. ⁶ Nat jax ja'k jum aagak tu dai gu Dios bijik na tu duña' pu'ni gatuuk, jir dhi'ni: Na sap pu'ni bhaankam guch Xoi'kam bax bhaai'n ka' biix gui' nam ji'k cham jir Israel kam ja'tkam ka' nam pui'p ba bubuakia' mi' dhir bhaan gu boi nam bhaan mu ja'k jiim nam pai' gammiji mi' pup jum tulhiiñdha'. Gio na bax bhaai'n ka' ip na jai'p tu ja makia' gu Dios na tu' ja bi'ii'ñ gui' nam jir Israel kam ja'tkam, dai pix ba' nam aa' nam ti jii'ñdha' na maaxik jir silhkam pui' na jax jum kai'ch gux bhai'm kai'chdham ñi'ook na bhaan tu a'ga guch Xoi'kam.

⁷ Jix bhai'ñ dhuu aañ gu Dios, ti' nat jiñ dhai nañ aañ ba'r di' ka' nañ pui' nai' ja aagi'ñdha' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam, na gu' bixchu'x bhaai' na pu tu duña'. Ti' cham tu'r am kat na dhi' ki'n jiñ dha'ñsada', ⁸ nañ gu' tiir cham tu', gampai' tu'm iñ ja bui gui' nam pui' Dios jup jir ja'tkam tugi'ñ. Gu' ji nat gu' gui' xiñ joi'mdak jiñ dhai nañ aañ jir di' ka' nañ nai' tu ja a'gidha' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam gui' nam cham jir Israel kam ja'tkam, nañ ja aa'ñdha' na bhaankam guch Xoi'kam jix bhai' ba tuch jim. Biix aixim bhaan jix bhai' ba tuch jim na jaro' pu cham ji'xdha' tiimo' sia ku tii ba tu ja'kilhi'ñ. ⁹ Biix pu chu'm ki'n jup jiñ dhai gu Dios nañ ja mattuda' na jax ja'k pui' tu duñiim nat jax ja'k ilhdhak tu daasak bijik. Diilh gu Dios nat pui' ja'k ilhdhak tu dai bijik, dhi' nat jaro'p tu duu biix na ji'k tu'x chu maax ya' dhi oi'nga'n giox dhaam ja'k. Mui' oidha' bap duu nat pui' ja'k ilhdhak pu tu dai na tu duña' pu'ni gatuuk. ¹⁰ Ba' xib gui' nam i'ii'mda' bhaan jix chu jai'ch, pui' na jax gu noonbi'ñ gu Dios gio gu jai' biix aixim nam jix chu jai'ch, na bixchu'x bhaai' nam pu tu duña', nam xi ja nii'ñdha' gui' nam ji'k buiñor ba ti jii'gi'ñ guch Xoi'kam, dhi' bhaan ba machia' am na gu Dios bixchu' bhaan joidham jix chu matda'. ¹¹ Pu'ni ja'k pum aa gu Dios na tu duña' jano' bijik nat jax pui'm aagik pui' ja'k tu dai, ba' xib maaxik ya' pui' ba tu duu bhaankam gu Ge'kam jich Xoi'kam. ¹² Ba' taxchaabgi'ñ ich guch Xoi'kam nat jix bhai'ch dhuu, dhi' nach jaro' buiñor ti jii'gi'ñ, na gu' xib bax bhaai' nach mia'n aaya' buiñor gu Dios cham tu' bhaan ji chotdonit. ¹³ Ba' cha'pim jum o'jolhdhat buiñor xi chi jii'gi'ñdha' guch Xoi'kam. Soi'ñ jam titda na pim cham tu' dhi' bhaan jum o'jolhi'ñdha' nañ giilhim jiñ chulhiiñ aañ, na gu' dhi' nañ jax jiñ chulhiiñ, jam a'mkam aapi'm jañ pui'ñ chulhiiñ. Gu' ja'pji na pim jix bhai'm taatit mi' pui' xi jiimda' nañ kapbhai' jam a'mkam jiñ chulhiiñ.

Na ba tu aa'nda' gu Paablo nat ji'x ki'n xich joi'gilh guch Xoi'kam

¹⁴ Ba' biix dhi' pu kai'ñkam jañ jiñ o'lhia ki'n kiikat gammiji buiñor tu daan gu Dios, dhi' nar Gi'korga'n gu Ge'kam jich Xoi'kam, ¹⁵ dhi' nat jaroip tu duu biix na ji'k jix chu jai'ch ya' dhi oi'nga'n giox dhaam.

¹⁶ Gio ja'p jañ soi'p titda gu Dios, na bixchu' bhaan jir jix chumñigam bhammix dhaam na pai' dhir jix io'm jir Ge'kam, na git bhaankam gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mdaga'n pui' jam duña' na pim jix io'm buiñor xi chi jüigi'ndha' guch Xoi'kam, na dhi' pix pui' jam guguuxdha'. ¹⁷ Biix jañ pui' soi'p titdatu' gu Dios na diilh guch Xoi'kam pix jam jujur am ba kioka', dai na pim aapi'm pui' ja'k buiñor ti jüigi'ndha'. Gammiji pim ba' joidham jix kiigalhdhat gu Dios mi' pui' xi jiimda' na jax jix aa', gio na pim jix ja joi'mdat jix bhai' xi ja bua't gu jai' ja'tkam ¹⁸ na pim ba' dhi' bhaan bhai' ji machia' nat ji'x ge'kam ki'n xich joi'mdak jix bhai'ch dhuu guch Xoi'kam biix nach ji'k buiñor ba ti jüigi'ñ. ¹⁹ Pui' ja'k soi'p titdatu' iñ ba' gu Dios na gui' pix jam mattuda' na jax kai'ñkam jup jum kai'ch no'ñ maa'n jix kiigalhi'ñ gio no'ñ maa'n jix joi'gi'n. Jix io'm jir ge'p jum duukam gu' dhi' na pui'm kai'ch, cham tu' nach ji'x ilhii'ñ aach dhiilh. Ba' no' gu' dhi' jam a'm bap tui'dhi', mi' dhir dai na pim jix bhai' ba machia' na jax jir tu'm kam gu Dios.

²⁰ Gu Dios jich makia' gu tu' nach aach taanda'. Jix io'm ge'ch makia' gu tu', cham tu' nach aach ji'x ilhii'ndha' na panaas jich makia'. Piam no'ch jax chitda na tu' bhaan jich palhbuidha', jix io'm ge'ch palhbuidha', cham tu' ja'xbui' nach aach ji'x ilhii'ndha', na gu' gu Dios jix io'm ge'x bhaai' na pu duña' gu tu'. ²¹ Ba' biix nach ji'k buiñor ti jüigi'ñ guch Xoi'kam, jum aa' nach gammiji buiñor tu daanda' gu Dios sia pik nar jax ka' git. Pu'ni git moo tu tui'ka'.

Na pui' ba ja tiida' gu Paablo nam maa'n ii'mda' pix jup duiñchu'nda' biix nam ji'k buiñor ti jüigi'ñ guch Xoi'kam

4 ¹ Ba' aañi' nañ ya' kuup, pu kai'ñkam pix nañ jir tujuandam tugi'ñ guch Xoi'kam. Aañ soi'ñ jam titda na pim mi' pui' tui'ngida' na jax ja'k bhaan jix maati' ka' nat jam a'm ba ti tiñ gu Dios, jam a'm ba ti niidhim gu' aapi'm. ² Soi' pim pix bam ilhii'ndha', bar jix bhabhai'kam ka' pim, cha'pim ka bhaa'mna' ka', xim jajoi'mdat japim pix bam papalhbui'ndha' sia tu' na pix bhaan. ³ Xi gaagidha' pim na pim jax ja'k tii git cham bhakkurda' ja bui gu jai' nam pui'p ti jüigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, na pim ba' gammiji maa'n ii'mda'p duiñchu'nda', pui' na jax ja'k jam jurtu'n gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda'. ⁴ Maa'n tuuku' pim pix jup duiñchu'nda' gio maa'n ii'mda', pui' nat jax biix maap jam boosolh gu Dios mi' dhir bhaan gu boi na pim bhaan mu ja'k jiimit na pim pai' gammiji git mi' pup jum tulhii'ndha'. ⁵ Maa'n pix jix jai'ch gu' guch Ge'kam tuk, ba' dai dhi'ch buiñor ti jüigi'ndha', gio dai dhi'ch buiñor jich

bopkonda'. ⁶ Maa'n pix jix jai'ch gu Dios, dhi' biix dhit jir jich Gi'kora', na gu' biix dhit jir jich Ge'kam tuk. Tu' no't jax ba ji dhuuch bui, biix jich bui pui' tu duñia', na gu' biix pix jich a'm ti nii'n.

⁷ Ku gu' guch Xoi'kam biix ji'ma'n jich dharai ji nach tu' jax dhuñia' bhaankam, ba' dhi' bhaan jix joojoidhaich mi' pu duñia'. Pu chu'm ki'n jich dharai guch Xoi'kam nat jax chu'm ilh diilh, ⁸ pui'm kai'ch gu' maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam, jup jum kai'ch:

Nat pai' dhuuk giop tis jix dhaam,
 mui' xi ja buuprak xi ja u'uuk gui' nat ja bui tu kokda,
 jai' ba' ya' xi ja chianik nam ji'k tu' jax dhuñia' biix ji'ma'n.

⁹ ¿Gu' tu' ba' ku ba' pui'm kai'ch chi nat pui' giop tis jix dhaam? Dho na ja'pni kai'nkam jup jum kai'ch dho nat guch Xoi'kam bhammi dir bha tim ya' dhi oi'nga'n bhaan. ¹⁰ Ba' dhi' nat bhammi dir bha tim, maa'n na jax jir dhi' pix nat gio mui'p tis. Jix io'm daam dir ji bii na ji'k kap jix jai'ch gux dhaam. Dhi' ba'r di' na ja daam jup tu'ii' biix na ji'k tu'x chu jai'ch. ¹¹ Ba' dhi' pix jup jir di' nat jai' dhit ja darai nam pu'ni mia'n jir noonbi'n ka', nam ba' mi' dhir bhaankam nai' pu tu duñia' na jax ilhii'ndha'. Gio jai' dhit jup ja darai nam bhaankam tu a'gada' na jax ja jurtu'nka'. Gio jai' dhit jup ja darai nam nai tu a'ga' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'n na diilh bhaan tu a'ga guch Xoi'kam. Gio jai' dhit jup ja darai gui' nam maap ja jumpadat daich Xoi'kam jii'gi'ndham ja ji'inkaixdhat ja aagi'ndha' gu ñio'ki'n na jax jir jum duukam, gio ba' nam maap tu daanda'. Gio jai' ja darai ip gui' nam ja mamtuxi'ndha' gu daich Xoi'kam jii'gi'ndham nam jax ja'k mi' pui' jii'mda'. ¹² Ba' dhi' nat biix aixim tu'm ki'n ja darai, pu kai'nkam dhi' ki'n ja darai nam ba'x joojoidhat mi' dhir pui' duñia' na jax jix aa'. Aach pu chu'm ki'n jich dharai biix ji'ma'n nach ji'k buiñor ti jii'gi'n, nach ba' ya' dir pui'p tu ja a'gidha' gu jai' ja'tkam nam ba' mui'dha' gui' nam buiñor ti jii'gi'ndha', gio nach ba' mi' dhir ja aagi'ndha' nam jax ja'k tui'ngida'. Na gu' nañ jax ba kai'ch nach aach ja'p ji buan nach jir tukga'n guch Xoi'kam, ¹³ nach ba' mi' dhir biix maa'n nach jax jix io'm buiñor ti jii'gi'ndha', gio nach biix maap mi' pui' jii'mda' na jax jix aa', biix jix bhai' bax mat ka' ich gu' na jax ja'k jir tu'm kam gu Dios. Ba' ja'xbui' mi' pui'p ba jii'mda' ich nat ji'x mi' pui' jii guch Xoi'kam, chakui jupaaban bhii chich gu' na ji'x jum aa'. ¹⁴ Ba' cha'ch pui' ja'k ka tu jimda' na jax gu a'aalh. Na gu' gu alhii jax ñam aa'nda' na tu duñia', ja'xpix maakam jup bam aa'nda', cham tu' pui' ka tu duñia' na jax tii xim aaga' biipi' dir. Gio ba' na cham tu'x bhai' xim ga'ngada' gu jaroi' no' ba iatgi'n, ja'p pix ti jii'ndhai mi' pui' ba duñia' jax ña iatgidha'. Jix jai'ch am gu' gu ja'tkam nam biix aixim tu'm ki'n tu iatgi'n, gu' ja'pji nach pui' ja'k ba tu jimda' na jax no'ch jir ge'ger ja'tkam. ¹⁵ Maa'n ii'mda'p duiñchugit jach mi' pui' tu a'gada' na jax jir silhkam, xich jajoi'mdat ich biix ji'ma'n. Mi'ch pui' ba tu duiñchu'nda' nat ji'k jax tu duu guch Xoi'kam nach ba' ja'xbui' mi' pui'p ba jii'mda', na

gu' dhi'r jich Gê'kam tuk biix nach jî'k buiñor ti jîigi'ñ. ¹⁶ Guch Xoi'kam pix diilh mi' kiisa' gu jaroi' ja bui gui' nam buiñor ti jîigi'ñdha' no't mi' pui' ba jii na jax jix aa'. Gio gui' pix jich Xoi'kam pui'p ja duñia' biix gui' nam buiñor ti jîigi'ñdha' nam biix maap jix bhai' kai'chit mi' pui' tu duñia' na jax jix aa', nam ba'x io'm mui'dha' gio nam jix io'm bax chu joi'gi'nda'.

**Na pui' ba ti'ya' gu Paablo nach jumai ii'mda'
ba ua' nach jî'k buiñor ti jîi'ñ guch Xoi'kam**

¹⁷ Ba' ja'p jañ jam titda bhaankam guch Xoi'kam jich Gê'kami' na pim cham tu' pui' ja'k ka tu jimda' nam jax chu jim gu jai' ja'tkam nam cham buiñor ti jîigi'ñ guch Xoi'kam, nam gu' dhi' pui' ja'k tu jim nam jax pix ilhii'ñ diilh, pu cham tu' bhai' pui' nam jax ja'k tu jim. ¹⁸ Cham tu mamatda' am gu' dhi' dhi' ja'tkam, gio nam cham maatit tē kēē sia ku jaroi' tii tu ja a'gi'ñ na jax ja'k jir joidham, pu cham maat am ba' na joidham jir jix kii' pui' na jax jix aa' gu Dios. ¹⁹ Jir jix kaapak am dhi' dhi' ja'tkam kum ba' cham maatit tē kēē, biix aixim pix ba tu buim am na tu' cham jir kii', na tu' cham bhaigit nam pu buada' nam pu tu buim. Ni jî'x kum iam xim ga'nga' no'r am gu pui' ka' ba' cham. ²⁰ Ba' aapi'm cham tu' pui' ja'k tu jim, na mit gu' cham tu' pui' ja'k jam aa'ñ gui' na mit tu jam a'gi' bhaankam guch Xoi'kam. ²¹ Dai guch Xoi'kam bhaan tu jam a'gi' mit, gio jam aagi'ñ am ip na jax ja'k jix aa' na pim mi' pui' jii'mda'. Dai pui' ja'k jir jix kii' gu' gio nar silhkam nat jax ja'k jich aa'ñ guch Xoi'kam. ²² Ba' cha'pim gio ja'k jup ka sulhii'nda' mu ja'k na pim pai'x buam tu jimdat biipi' dir, na pai' gux buam jum duukam pui' jam duiñchu'nda' na pim jix buam tu buada' na tu' cham jir kii'. ²³ Cha'pim pui' ja'k kam aa'nda', dai pui' ja'k japim pix bam aa'nda' na jax ja'k jir jix kii'. ²⁴ Bar jai' ja'tkam ka' pim, cham tu' pu chu'm kia' na jax gu biipi' dir kam. Jix u'uañ ki'n japim xi gu'kgida' pui' na jax jir tu'm gu Dios, na ba' dhi' bhaan jix maati' ka' nat gui' jam pataasak jai'p jam duu. Mi' pui' pim ba jii'mda' na jax ja'k silhkam jir mi' pui'.

²⁵ Cha'pim ba' nai' kam i'iatgi'ñdha', silhkam japim tum a'a'gi'ñdha' biix jî'ma'n, nach gu' biix maa'n tuuku' pix jup duuk nach buiñor ti jîigi'ñ guch Xoi'kam.

²⁶ Ba' no' pimit gu' jax dhuukat tu' bhaan ma bhaak, cha'pim jum ua'tulhi'ñdha', xi ñakoo'nda' pim, gio gu' cham tu' na pim bix chanooh jix bhaak ka'. ²⁷ Cha'pim jix jîigi'ñdha' gu ja'ook no' pui' jam jurtu'n na pim jum ua'tulhdha' no' pimit pu'ni tu' bhaan ma bhaak. Dhi' bhaan ba jam mai'chia' gu' no' pimit bam ua'tulh.

²⁸ Gu jaroi' no' biipi' dir kax ixbi' kat, ya' dir ja'p ja'k cham tu' ka ti iixi'ñdha'. Ba tu juanda' pix na ba' diilh noonbi'ñ ki'n mai'chit gu tuumiñ jai' ja maakda' gui' nam cham bhaai' nam jax dhui tu juana'.

²⁹ Giox bhai' pim tu ñiokda', cham tu' na pim giilhim kai'chdha'. Pui' pim ja'k tu ñiokda' na jax ja'k ja palhbui'ñchu'nda' nam mi' pui' jiiimda' gu jai'ch Xoi'kam jiiigi'ñdham, gio nam cham dhi' bhaan jix buam jum aa'nda'. Dhi'x io'm jum aa' na pim jix bhai' tu ñiokda', ³⁰ na gu' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' pui'x buam jup jum aa'nda' no' pim jix buam tu ñiok. Jum aa' ba' na pim cham jix buam tu ñiokda'. Dhix Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' gu' na jam a'm tajaanix, ja'p ji buusan nat dhi' ki'n jam matgilh gu Dios na ba' dhi' bhaan jix maatit jam tigia' ip gio gatuuk na pim aapi'm cham tu' mu ja'k bhiiya' na pim pai' gammiji mi' pup jum tulhiiñdha'.

³¹ Cha'pim biix aixim bhaan jix buam jum aa'nda', ni ku pim cham bhaak ka'. Cha'pim giilhim ja titdat ja jiñkai'ñdha' gu ja'tkam. Ja'p japim xi dhui biix gux buam jum duukam mi' pui' ba jimia' na jax jix aa' gu Dios. ³² Bar jix bhabhai'kam ka' pim pix, jix ja joi'mdat japim jix bhai' xi ja bua't gu jai'. Xi chum u'uañdhat japim no' pimit tu' cham am bua, pui' nat jax xi jam joi'mdak tu jam uañ gu Dios bhaankam guch Xoi'kam.

**Na pui' ba ti'ya' gu Paablo nam jax ja'k mi' pui'
jiiimda' gui' nam jir maamra'n gu Dios**

5 ¹ Jir maamra'n japim aapi'm gu Dios, ba' joidham xi jam da'. Xi gaagidha' pim na pim jax ja'k tii git pui'p xi chu jimda' na jax gui', mi' pui' pim xi jiiimda' na jax jix aa'. ² Jix ja joi'gi'nda' pim gu jai' sia tu' na pix ki'n, ja'p na jax guch Xoi'kam nat xich joi'mdak jich a'mkam muu. Na gu' guch Xoi'kam nat muu, ja'p ji buus buiñor gu Dios nat jaroi' kubhioñxi gui' na ki'n joidham uub. Dhi' bhaan ba' xich joi'mdak jich chii.

³ Gu' ba' kapbhai' na pim aapi'm jai'p bar ja'tkam tugi'ñ gu Dios, cha'pim bhaan ka titii'ñchoka' na pim git jai' ja biim xi boppoda' gu u'uub nam cham jir jam bipna', gam jai' biix aixim gu tu' na pui'p jir ua'tulhdhara', pui' na jax ña pim cham tu' ja'p pix biix aixim bhax chu aa'nda' na pim git xi chu bia'ka'. ⁴ Gio na pim cham tu' giilhim ka tu ñiokda'. Cha'pim jix ñanaanbim kai'chdha'. No' pim giilhim bax chi'iik, xi chu dañia' pim buiñor gu Dios, xi ge'kamtuda' pim, cham tu' na pim giilhim ti'ya'. ⁵ Giox maat japim ip na ja'pnip tu tu'ii': Na gu jaroi' no' ganai' pix ja biim boppo gu u'uub sia ku tii ti biina', piam no' biix aixim tu bua gu tu' na pui'p jir ua'tulhdhara', piam no' cham am jum ju'ngi'ñ sia ku tii bar jix chumñigam, no' gu' ja'p pix bhax chu aa' na git biix aixim xi chu bia'ka', dhi' cham tu' buiñor aaya' guch Xoi'kam na pai' dhir jir Ge'kam biima'n gu Dios jich Gi'kora'. Na gu' no' jaroi' biix aixim ja'p pix jix aa' na git xi chu bia'ka', jir jix buam jum duukam buiñor gu Dios, na gu' dhi' ja'p ji buusan na buiñor tu daanda' gu jax chu'm didios jum tiitgidam ja'ppix jup duiñxim. ⁶ Xim gaagidha' pim nam jax ja'k

cham jam iatgidha' gui' nam nai' oipot maakam tu iatgi'ñ, na pu cham tu' mim ninii'ñ buiñor gu Dios. Jix io'm ja tulhiiñchuda' gu' gu Dios gui' nam nai' pui' tu iatgidhidha', nam gu' dhi' cham tu' mi' pui' jiidma' na jax jix aa'nda'. ⁷ Jam aagi'ñ iñ ba' na pim cham tu' mi ja jii'gi'ñdha' dhi' pu chu'm gu ja'tkam, ni ku pim am ja bipnatda'.

⁸ Gu jaroi' no' cham maat na jax jir tu'm kam gu Dios, ja'p ji buusanda' nax chu tukgam kir oirida', pui' na jax aapi'm na pim jix chu tukgam kir oipot biipi' dir na pim chakui maatit na jax jir tu'm kam gu Dios. Ba' xib na pim bax maat, jix chu maax kir ja'k ba oipo pim, jum aa' ba' na pim mi' pui' jiidma' na jax jix aa' gu Dios na ba' dhi' bhaan jix maati' ka' na pim bax maat na jax jir tu'm kam. ⁹ Gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mdaga'n pix gu' diilh gu Dios jich mattudidha' nach jax ja'k mi' pui' jiidma', nach jax ja'k jix chu joi'gi'nda', gio nach jax ja'k mi' pui' jiidma' na jax jix kii' ka'm nii'ñ gio na jax jir silhkam. Gu' ba' no'ch gu' dhi' biix mi' pui' tu duiñchu', dhi' bhaan jix maati' ka' nach jix chu maax kir jiidma'. ¹⁰ Xi gaagidha' pim na pim jax ja'k tii git mi' pui' xi jiidma' na jax jix aa' gu Dios. ¹¹ Cha'pim jai' ja palhbui'ñdha' gu tu' nam jax buada' gui' nam cham maat ni ji'x na jax jir tu'm kam gu Dios, na gu' nam ji'k tu' jax buada', pu cham tu' mi ninii'ñ am. Ja'kbui' kat ji na pim ja aagi'ñdha' na cham jir am pui' nam jax ja'k tu bua. ¹² Jix xi'iraam gu' sia no'ch am jai' pu chu'm jup tu a'ga aach nach ji'k jix chu maax kir bap tu'ii', nam gu'x chu tukgam kir jup tu't pui' tu bua gui'. ¹³ Ba' no'm gu' iam mi' ja'k xi baapkia' git na pai'x chu maax, jix bhai' bhai' ji machia' am git na maaxik cham tu'r pui' nam jax tu bua, giox bhai' ba machia' am na jax ja'k jir silhkam. ¹⁴ Pui' ku ba'p jum kai'ch maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam:

Gor xi ñiñña,

cha'pim ka kookos ka'.

Xi baapmiglia' pim mi' dhir koi'nga'n tir na ba' jam bi'ñxidha' guch
Xoi'kam.

¹⁵ Ba' xi gaagidha' pim ip na pim jax ja'k tu jimda' aapi'm diilh. Pui' pim ja'k tu jimda' na jax ja'k bhaan jix maati' ka' na pim jix bhai' jam jur bia', na pim gu'r jix chu mamatda'. Cha'pim ja'p pix tu jimda' na jax gui' nam cham ja jur bia' ni ji'x. ¹⁶ Gammiji pim tu' jax xi buada' na tu'r jix kii'p jum duukam, cha'pim gam irdat darka', na gu' cham tu' gammijir jix kii' tanoolh ka'. ¹⁷ Cha'pim pui'm ilhii'ñdha' na pim panaas pu cham ji'xdha' machia' na jax ja'k jix aa' gu Dios, na gu' dhi' pui' ji buusanda' na pim pu cham jum jur bia'ka' no' pim pui'm aa', gu' ja'pji na pim xi gaaga' na pim jax ja'k jix bhai' mi' pui' jiidma'. ¹⁸ Gio na pim cham tu' maikkorda', na pim gu' biix aixim jix buam tu buada' no' pim cham jam jur ka bia', gu' ja'pji ja'kbui' kat na pim xi baidha' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' na gø' jam a'm jum tajaana' na ba' dhi' jam jurtudidha' na pim jax ja'k tu duñiidha' gu tu'. ¹⁹ Gio na pim pai' dhuuk

tu daanda' buiñor gu Dios, ki'n japim xim guguuxdhat xi chu jiñkaidhat bhaan Saalmos ta'm, gio mi' dhir japim xi boosgat na pim laala'nda', piam sia jax ña pim ja'k jix mat ka' na pim laala'nda', dai nax dhaam kam bhaan tu a'gada'. Dhi' pu'ni ja'k japim bhaan ge'kamtu'nda' gu Dios biix jam jujur ki'n. ²⁰ Gammiji pim taxchaabgi'ndha' gu Dios jich Gi'kora' na bixchu' pix ki'n jix bhai'ch bua, bhaankam japim taxchaabgi'ndha' gu Ge'kam jich Xoi'kam.

**Na ba tu aa'nda' gu Paablo nam jax ja'k tu jimda'
daim bipnagim gio ja bui gu ja maamar**

²¹ Tu' ka'm japim xim niniidhat biix ji'ma'n, cham tu' na pim ge'gerkam jum taat ka', na gu' pu'ni ja'k bhaan jup jix maati' ka' ba' na pim tu' ka'm nii'n guch Xoi'kam.

²² Gu u'uub gui' nam ti bipna', jum aa' nam tu' ka'm ja nii'ndha' gu ja bipna', pui' nam jax tu' ka'm nii'n guch Xoi'kam. ²³ Na gu' gu chio'n pik bhaan jup tu tu'ii', cham tu' gu ubii. Ja'p na jax guch Xoi'kam na gui' pik bhaan jup tu tu'ii' biix nach ji'k buiñor ti jiigi'n. Gio gu' dhi' pix jich Xoi'kam gammijich palhbui'nchu'nda' sia tu' na pix bhaan, na gu' nañ jax ba kai'ch nach jir tukga'n pix. ²⁴ Jum aa' ba' na gu ubii tu' ka'm nii'ndha' gu binga'n sia pik nar jax ka' git, ja'p na jax aach nach ji'k buiñor ti jiigi'n guch Xoi'kam nach gu' tu' ka'm nii'n.

²⁵ Gio gu chichio'n gui' nam ti bipna', pui' tu' ka'm jam jup ja niidhat jix ja joi'gi'nda', ja'xbui' pui'p jix ja joi'gi'nda' am nat ji'x xich joi'gilh guch Xoi'kam aach biix nach ji'k buiñor ba ti jiigi'n xib. Ge'kam ki'n xich joi'mdak jich a'mkam muu gu'. ²⁶ Ba' nat xich joi'mdak jich a'mkam muu, dhi' pu chu'm nai' pup tum a'ga, dhi' nat ba' aach jax chu'm ki'n uana guch ua'tulhdhara' binkam na chich jich bopko suudai' ki'n. Gui' diilh pui' ja'k tu duu nach ba' bar ja'tkam tugi'n ka', ²⁷ diilh jich ki'mpi nach ba' joidham jix kiki' buiñor jup tui'ka' na xich nii'ndha', na ni ji'x ku iam palhiip jich a'm jup tui'ka' gux buam jum duukam. Ja'p pix jach tui'ka' na jax gu ipuur gui' nax io'm jix chua ka', na pu cham pai' pix am jix ikoora' ka', ni ku cham pai' pix am jix xo'solhik ka', ni palhiip ku pix am jax tui'ka'. ²⁸ Gu chio'n ja'pni ja'k jup jix joi'gi'nda' gu binga'n na jax gu diilh tukga'n. Na gu' gu jax chu'm chio'n no'x joi'gi'n gu binga'n, ja'p ji buusanda' na diilh xim joi'gi'nda'. ²⁹ Na gu' cham jaroi' jai'ch gu maa'nkam na gampai' pix ilhii'ndha' gu tukga'n, gu' ja'pji gammiji nam jix ja joi'mdat jix bhai' ja buada' gu ja tutku', tu ja maakda' am gio biix aixim nam jix bhai' ja buada'. Ba' pu'ni xich joi'mdat gammijix bhai'ch bua guch Xoi'kam aach nach ji'k buiñor ti jiigi'n. ³⁰ Na gu' pui' nañ jax ba kai'ch, biix ji'ma'n nach ji'k buiñor ti jiigi'n, ja'p ji buusan nach jir tukga'n. ³¹ Pui' ku ba'p jum kai'ch maa'n kap na mit pai' tu ua'nak gu bijik dir kam: "Gu chio'n no't maa'n ba bhii gu ubii, mi' dhir ba jimia' ja bui gu gi'korga'n, na gu' dilhkob ja'k ba tu kiicha' biima'n gu binga'n.

Ja'p ji buusnia' ba' nam maa'n maa'nkam pix jup jum duñia' gook dit.”
³² Ba'r gə'p jum duukam dhi' pui' na jax ja'k tu tu'ii' nam tu' chakui maat mui' gu ja'tkam. Guch Xoi'kam gio gui' nam ji'k buiñor ti jii'gi'ñ jañ ja aagit jup kai'ch. ³³ Biix dho ba' na pim ji'k jir chichio'ñ na pim ti bipna', jum aa' na pim jix ja joi'gi'nda' gu jam bipna'. Gio biix na pim ji'k jir u'uub na pim jup ti bipna', jum aa' ip na pim tu' ka'm ja nii'ndha' gu jam bipna' chichio'ñ.

6 ¹ Ba' aapi'm na pim ti gigi'kora', tu' ka'm japim jup xi ja niidhat, na pim gu' aapi'm buiñor bap tui'dhi' guch Xoi'kam, pui' ja'k jam a'm jum aa' ba' na pim duiñchu'nda'. ² Dhi' biipi'm aa' nach pui' duñia' na ba'x bhai' tuch jimda' nat jax tu daasak gu Dios na tu aagix ka', nat ba' mi' dhir jup tu ua'na gu Moisees, ja'pnim kai'ch: “Tu' ka'm jap niidhat mi' pui' jimda' na jax jum tiidaidha' gum taat gio gum naan ³ na ba'x bhai' tum jimda' gio nap ba' mik duaka' ya' dhi oi'nga'n bhaan.”

⁴ Ba' aapi'm na pim tu maamar, cha'pim tu' bhaan ja bhakkutu'nda' gu jam maamar, cha'pim buam pix ja titdada'. Ja'kbui' kat japim xi ja mamtuxdha' nam jax ja'k jir jix kiki' ja'tkam ka', xi ja aagi'ndha' pim na jax ja'k jix aa' guch Xoi'kam.

⁵ Gio aapi'm na pim pui' pix jir tujuandam nam cham jam namki'ñ, tu' ka'm japim ja niidhat mi' pui' xi chu duñiidha' jax ñam jam tiidaidha' gui' nam jir jam gə'gərkam tuk ya' dhi oi'nga'n bhaan, jix ja iibhidhat japim mi' pui' tu duñiidha' gu tu' nam jam chiñiidha'. Gio cham tu' na pim jix oodat parban pu buada' gu tu', gu' ja'pjix bhai', panaas ku pim guch Xoi'kam pix tujuañxi'ndha'.

⁶ Gammiji pim jix bhai' tu ja juañxi'ndha' sia no'm cham jam nii'ñ, cham tu' na dai no'm jam nii'ñ na pim ba'x bhai' mi' pu duñia' gu tu', na pim gu' aapi'm jir tujuandam tugi'ñ guch Xoi'kam, jum aa' ba' na pim mi' pui' tu duñiidha' na jax jix aa' gu Dios. ⁷ Cha'pim o'jodat mi ja'p pui' xi chu duñiidhat nañ jax ba kai'ch. Pui' pim pix xim aagat na pim gu Dios pix tu juañxi'ñ, cham tu' gu jam gə'gərkam tuk ya' kam dhi oi'nga'n. ⁸ Bax maat japim gu' na gu Dios tu ja makia' biix gu ja'tkam gui' nam ji'k buiñor ti jii'gi'ñ guch Xoi'kam na tu'r ja mai'chik ka', ja'xbui' tu ja makia' nam ji'x tu'x bhai'm duukam jup tu duñia' ya' dhi oi'nga'n, cham jax bua sia kum jai' dhit pu'ñir tujuandam kat pui' cham ja namkidhat piam ku gu' cham, na gu' gu Dios maa'n na jax pix ja ilhii'ñ.

⁹ Ba' aapi'm na pim jir gə'gərkam, cha'pim buam pix ja buada' gu jam tujuandam tuk nam pui' pix tu jam juañxi'ñ cham ji ja namkidhat, jir jix bhabhai'kam ka' pim ja bui. Ti'ñchokat japim na jumaip jix jai'ch gui' nax io'm jir gə'kam, jir jam gə'kam tuk aapi'm gio gu jam tujuandam tuk, na pim gu' buiñor jup tui'dhi'. Gu Dios jañ dho aagit jup kai'ch nax dhaam jup tu'ii', gui' na maa'n na jax pix ja ilhii'ñ biix gu ja'tkam.

**Na ba tu aa'nda' gu Paablo na jax jir tuutu'm gui' nam
ki'n tu kokdada' buiñor gux buam jum duukam
gui' nam buiñor ti jüigi'ñdha' guch Xoi'kam**

¹⁰ Ba' aapi'm jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan, xi chañia' pim guch Xoi'kam na jam makia' gui' na ki'n biix aixim jix bhaai'n ka' na pim pu duñia' gu tu'. ¹¹ Gio dhi' ki'n japim jum palhbui'ñka' nat tu' ba tu jam maa gu Dios, dhi' ki'n cham jax jam dooda' gu ja'ook sia kut tii ba ji jam oi. ¹² Nach gu' aach cham tu' tu kokda' ja bui gu ja'tkam gu ya' kam nam jix maax, gu' gui' ji nam i'ii'mda' bhaan jix chu jai'ch nam cham maax, nam jix dhaam ja'p oipo, nam jir jix buam jum duu'nkam. Pui' bixchu'x bhaai' ip nam pu tu duñia' nam jax ilhii'ñdha', gu' pix ji na gu' dai ya' dhi oi'ñga'n bhaan, na gu' dai ya' pix nam g'e'gerkam jum ilhii'ñ. ¹³ Pui' ku ba'm aa' na pim xi ja da'ngia' biix dhi' nat Dios ba tu jam maa na pim ki'n jum palhbuidha' na pai' dhuuk tii ji jam mai'chia' gux buam jum duukam. Maa'n ba' na pim jax mi' pui' jiimda' na jax jix aa' gu Dios, na gu' cham ji'xdha' jax jam dooda' sia pik jax ka' git no' pim aapi'm xi gu'ki'. ¹⁴ Ba' gammiji pim mi' pui' xi jiimit na jax jix aa' gu Dios, dai dhi' pim bhaan tu daa'ñchu'nda' na jax jir silhkam, na jax jir mi' pui'. Dhi' ba' ja'p ji buusanda' na pim jum ti'ii'ñka' gu baiñum kutuun na pim ki'n jum taa'bi'ñka' na cham jam jur am jam aaya' gux buam jum duukam na bhai' ji jam mumuuya'. ¹⁵ Gammiji pim jix kii'm duuka' na pim ba' cham xijaichdha' na pim nai' tu a'ga' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ guch Xoi'kam na bhaan tu a'ga nach jax ja'k jix bhai'ch chaatit tu oi'ñka'. Ba' dhi' ja'p ji buusanda' na pim aa'nka' gu sussak gui' nam jax chu'm sandaarui'x ja a'da. ¹⁶ Ba' na pim tu' silhkam soi'm ilhdhat ti jüigi'ñdha' gu Dios, dhi' ja'p ji buusanda' na pim daa'nka' gu baiñum komaarak na pim ki'n sosbhidha' gu u'uu'n gu ja'ook na pai' dhuuk mui' ji jam mumuuya' xi mimiichdhai na pai' dhir jix mu'muk. ¹⁷ Gu' ba' na pim cham tu' mu ja'k ka jiim na pim pai' gammiji git mi' pup jum tulhii'ñdha', dhi' ja'p ji buusan na pim jam moom am ja baapas gu bapaiñum bopnam na pim ki'n taa'bi'ñ, na ba' cham bhai' ja'k jam aaya' gux buam jum duukam na bhai' ji jam mumuuya'. Ba' na pim jix mat ka' na ji'k jax tu ua'ñix gu ñio'ki'ñ gu Dios, dhi' ja'p ji buusnia' na jax no' pim daa' maa'n gu tēb kuxiir na pim ki'n jup jum palhbui'ñka', gui' nat jam maa gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda'. ¹⁸ Gammiji pim jup ti'ñchokat na pim tu daanda' buiñor gu Dios, pui' pim ja'k tu daanda' na jax ja'k jam jurtudidha' gux Dhuudua' kam jix Uañ Ii'mda', sia gu tu' na pim taanda'. Gio soi' pim jum ilhdhat, gio na pim cham tu'm o'jolhi'ñdha', ja'pji na pim xi bua'tgida' na pim mi' pui' xi jiimda'. Ja a'mkam japim tu daanda' ip sia biix gui' nam ji'k jir ja'tkam tugi'ñ gu Dios. ¹⁹ Sia aañ japim jiñ a'mkam xi chu daanda', pui' pim xi chitdada' gu Dios na gui' pix jiñ guguuxdhatgida' nañ nai' tu a'ga dhi' bhaan nat

jax ilhdhak bijik xib ya' pui' ba tu duu, na diilh pix pui'x chu maatit.

²⁰ Gu Dios pix gu' diilh nai'n joot nañ pu'ni nai' tu a'ga' dhi' pui' nat jax ilh pu bijik nat xib ba' ya' pui' ba tu duu, dhi' nañ ba' ki'n ya' kuup xib. Pui' pim soi' xi chitdada' gu Dios nañ aañ cham tu' bhaan too'nnit nai' xi chu a'gidha' dhix bhai'm kai'chdham ñio'ki'n guch Xoi'kam.

Na ba ja tabuimgidha' gu Paablo

²¹ Ba' gu Tiikiko nach joidham jix kiigalhi'n nar jich jaduun jich Xoi'kam bhaan, gam na joidham jir jix kii' tujuandam tugi'n guch Xoi'kam, dhi' mu jimia' jam bui na ba' jam aagi'ndha' nañ jax jiñ ilhii'n aañ gio nañ ji'k tu' jax bua. ²² Mui'n xi jam joochxidha' na jam aagi'ndha' nach jax jich ilhii'n na pim ba' bhaan jum guguuxdha'.

²³ Ba' gu Dios jich Gi'kora' gio gu Ge'kam jich Xoi'kam pix jam tajaan'dha' am gui' na pim ki'n joidham jix bhai'm taatit tu oi'nka', ²⁴ gio ba' nam gammiji git pix ba' moo xi jam joi'mdat jam a'm ti niidhidha' biix na pim ji'k buiñor jup tui'dhi' gu Ge'kam jich Xoi'kam.